



## LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2024-10- Nr.

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL ĮGALIOJIMŲ SUTEIKIMO GINTAREI SKAISTEII“ PROJEKTO**

Lietuvos Respublikos finansų ministerija parengė ir teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl įgaliojimų suteikimo Gintarei Skaistei“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Nutarimo projekto tikslas – vadovaujantis Tarptautinio valiutos fondo steigimo sutarties VII straipsnio 1 dalies i punktu ir atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos narystės Tarptautiniame valiutos fonde“ (toliau – Įstatymas dėl narystės TVF) 7 straipsnio 1 dalį ir Lietuvos banko valdybos 2024 m. birželio 26 d. protokolinių nutarimą dėl Lietuvos banko ir Tarptautinio valiutos fondo dvišalio skolinimo susitarimo pratęsimo (Lietuvos banko valdybos 2024 m. birželio 26 d. posėdžio protokolas Nr. 01-14), įgaluoti finansų ministrę Gintarę Skaistę pasirašyti sutikimo dokumentą dėl Lietuvos banko skolinimo Tarptautiniam valiutos fondui (toliau – TVF) pagal pratęstą 2020 metais pasirašytą Lietuvos banko ir Tarptautinio valiutos fondo skolinimo susitarimą, panaudojant Lietuvos banko finansinį turtą.

Dvišaliais skolinimo susitarimais (angl. *Bilateral Borrowing Agreement*, toliau – dvišalis susitarimas) TVF valstybės narės įsipareigoja prireikus paskolinti lėšų TVF, o TVF – mokėti palūkanas dvišaliame susitarime nustatytais sąlygomis ir tvarka. Tai yra vienas iš TVF finansavimo šaltinių, kuris laikomas atsarginiu ir būtų naudojamas tik tada, jei TVF nebeužtektų kvotų ir kitų išteklių reikiamiems TVF skolinimo pajėgumams užtikrinti. Dvišaliai susitarimai pirmą kartą buvo pasirašyti 2009 metais ir atnaujinti tris kartus – 2012, 2016 ir 2020 metais. Dvišalius susitarimus gali sudaryti tik šalys, dalyvaujančios įgyvendinant TVF Finansinių operacijų planą (angl. *Financial Transactions Plan*), į kurį įtraukiamos pakankamai stiprią išorės poziciją turinčios šalys. Lietuva prie TVF Finansinių operacijų plano prisijungė 2018 metais, o 2020 metais prisijungė ir prie naujai sudaromų dvišalių susitarimų.

2023 m. gruodžio 15 d. TVF valdytojų valdyba priėmė rezoliuciją, kuria 16-oji TVF kvotų peržiūra užbaigiama 50 procentų padidinant valstybių narių kvotas ir atitinkamai sumažinant laikinus skolintus TVF išteklius: nutarta mažinti daugiašalių susitarimų (angl. *New Arrangements to Borrow*, NAB) apimtį ir nebetęsti 2024 metų pabaigoje baigiančių galioti dvišalių susitarimų, tokiu būdu sustiprinant kvotų reikšmę bendrame TVF išteklių pakete. Kadangi TVF kvotų padidinimas gali užtrukti, o 2020 metų dvišaliai susitarimai baigs galioti 2024 metų pabaigoje, TVF, siekdamas užtikrinti išteklių pakankamumą, inicijavo laikiną 2020 metais pasirašytų dvišalių susitarimų pratęsimą, kol įsigalios TVF kvotų padidinimas pagal 16-ąją TVF kvotų peržiūrą. Papildomai TVF valstybėms narėms suteikta galimybė sutartyse dėl dvišalių susitarimų nurodyti, kad dvišalis susitarimas pratęsiamas iki TVF kvotų padidinimo įsigaliojimo arba iki 2027 m. gruodžio 31 d., priklausomai nuo to, kas įvyks anksčiau. Pratęsti 2020 metais pasirašyti dvišaliai susitarimai būtų taikomi kaip pereinamojo laikotarpio priemonė.

Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, Lietuvos bankas, vadovaudamasis Įstatymo dėl narystės TVF 7 straipsnio 1 dalimi, kurioje nustatyta, kad Lietuvos bankas sprendžia dėl dalyvavimo TVF finansinėse iniciatyvose, kurioms būtų naudojamas Lietuvos banko finansinis turtas, ir informavęs Finansų ministeriją, nutarė pratęsti Lietuvos banko ir Tarptautinio valiutos fondo skolinimo

susitarimą. Dvišalių susitarimų pratęsimui įsigaliooti reikalingas TVF valstybių narių individualių dvišalių susitarimų pakeitimas. Remiantis TVF steigimo sutarties VII straipsnio 1 dalies i punktu, valstybės narės sutikimu TVF gali skolintis šios narės valiutą iš „kito šaltinio narės teritorijoje arba už jos ribų“. Dėl šios priežasties, kai dvišalis susitarimas sudaromas su centriniu banku, šalis turi pateikti TVF dokumentą, kuriuo išreiškiamas sutikimas, kad centrinis bankas skolintų TVF pagal dvišalį susitarimą. Pagal įprastą praktiką, kai dvišalius susitarimus su TVF pasirašo centriniai bankai, sutikimą valstybės narės vardu pasirašo finansų ministrai. 2020 metais sutikimo dokumentą dėl Lietuvos banko skolinimo TVF pagal dvišalį susitarimą pasirašė finansų ministras, gavęs Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliojimus<sup>1</sup>. Dvišalį susitarimą pratęsiant papildomam laikotarpiui reikalingas naujas sutikimo dokumentas.

Lietuvos banko dalyvavimas TVF dvišalio skolinimo mechanizme prisideda prie Lietuvos įtakos ir matomumo tarptautinėje bendruomenėje stiprinimo. Šiuo metu dvišalio skolinimo mechanizme Lietuva dalyvauja kartu su kitomis 42 TVF valstybėmis narėmis (iš Šiaurės Baltijos šalių, kurios TVF sudaro bendrą šalių grupę, dvišalių susitarimų su TVF nėra pasirašiusios tik Islandija ir Latvija). Iki šiol pagal dvišalius susitarimus TVF iš savo valstybių narių skolinosi tik 2009 metais, o nuo 2012 metų tokio skolinimosi poreikio nebuvo, todėl tikimybė, kad Lietuvos bankui prireiks skolinti TVF iš savo finansinių išteklių, yra gana nedidelė.

Nutarimo projektui įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės.

Nutarimo projektas neprieštaruoja Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, nuostatoms.

Nutarimo projektas neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų, nėra notifikuotinas Europos Komisijai. Priėmus Nutarimo projektą, kitų teisės aktų priimti, keisti ar pripažinti netekusiais galios nereikės.

Numatomas teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas, vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu.

Nutarimo projektas buvo derinamas su Lietuvos banku, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija ir Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija. Lietuvos bankas ir Užsienio reikalų ministerija pastabų ar pasiūlymų neturėjo, į Teisingumo ministerijos pastabas atsižvelgta.

Nutarimo projektas buvo paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje.

Nutarimo projektą parengė Finansų ministerijos Europos Sąjungos ir tarptautinių reikalų departamento (direktorius Darius Trakelis, tel. 239 0188) Tarptautinių reikalų skyriaus (vedėja Dovilė Jasaitienė, tel. 219 4430) vyriausioji specialistė Ieva Stulgytė (tel. 219 4448).

#### PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 1 lapas.
2. Sutikimo laiško dėl skolinimo TVF forma (anglų kalba), 1 lapas.
3. 2020 metų Lietuvos banko ir TVF dvišalio skolinimo susitarimo pakeitimo projektas (anglų kalba), 3 lapai.
4. 2020 metų Lietuvos banko ir TVF dvišalis skolinimo susitarimas, 12 lapų.
5. 2024 m. balandžio 2 d. TVF valdančiosios direktorės K. Georgievos laiškas Lietuvos banko valdybos pirmininkui, kuriuo prašoma pratęsti 2020 metų Lietuvos banko ir TVF dvišalį skolinimo susitarimą, 2 lapai.
6. Lietuvos banko valdybos 2024 m. birželio 26 d. posėdžio protokolinis išrašas, 1 lapas.

Finansų ministrė

Gintarė Skaistė

Ieva Stulgytė, tel. (8 5) 219 4448, el. p. [ieva.stulgyte@finmin.lt](mailto:ieva.stulgyte@finmin.lt)

<sup>1</sup> Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. rugsėjo 30 d. nutarimu Nr. 1050 „Dėl įgaliojimų suteikimo V. Šapokai“.